

magazín pro zdravý životní styl, www.vimcojim.cz

[O zdraví](#) 30. 1. 2024 | Veronika Vágnerová

Pozor na klíšťata! I v zimě

URL článku: magazin/clanky/o-zdravi/Pozor-na-klisjata!-I-v-zime__s10012x20734.html

Aktivita klíšťat v zimních měsících není žádnou novinkou. Během prosince až března se obvykle objeví kolem 40 případů klíšťové encefalitidy a zhruba 400 lymfské boreliózy. Co ale dělají klíšťata, když teploty klesnou pod 5 °C?

Klíšťata jsou činná zhruba od března do listopadu. V zimě a mrazech se schovají a přečkávají ve spadaném listí, v trávě nebo pod kůrou stromů. Jejich metabolismus se v tomto období výrazně zpomaluje a přechází do stavu diapauzy, jakési hibernace. Nevadí jim ale ani kruté mrazy, přežijí i v -20 °C.

V posledních letech jsou ale daleko častější zimy, kdy se teploty pohybují výrazně nad nulou a klíšťata mohou být pořád aktivní. Například **v prosinci zaznamenali hygienici 18 případů klíšťové encefalitidy a 153 případů boreliózy.**

Zima je nejvhodnější dobou na očkování

Klíšťata nejčastěji přenáší **lymskou boreliózu**, která se léčí antibiotiky. Čím dříve se odhalí, tím je léčba efektivnější a nemoc se vyléčí bez následků. Druhou nejčastější a mnohem nebezpečnější nemocí, kterou klíšťata přenáší, je [klíšťová encefalitida](#).

„Proti nákaze klíšťovou encefalitidou je účinné jedině očkování. Je to nejspolehlivější metoda, jak se vyhnout riziku prodělání nemoci a trvalým následkům včetně ochrnutí,“ říká MUDr. Dita Smíšková z Kliniky infekčních nemocí, Fakultní nemocnice Bulovka.

- **Očkování a přeočkování je možné absolvovat celoročně, ale nejpraktičtější je to v zimě**, kdy jsou klíšťata nejméně aktivní.

Základní očkovací schéma má 3 dávky podávané v určitém časovém

rozestupu. Lidé nad 50 let mají očkování proti klíšťové encefalitidě hrazené ze zdravotního pojištění, ostatním přispívají zdravotní pojišťovny částkou kolem 1 500 Kč.

Sají larvy i nymfy

Klíště má tři vývojová stadia. Nejprve to jsou šestinohé larvy, které bývají nejaktivnější od jara do časného léta. Drží se více při zemi, sají spíše na menších hostitelích, ale nebezpečné jsou i pro člověka.

„Už larvy mohou sát na člověku, i když přece jen trochu více preferují menší hostitele. Celkově ale platí, že člověk je častěji napadán nymfami,“ vysvětluje doc. RNDr. Jan Votýpka, Ph.D., z Katedry parazitologie Přírodovědecké fakulty UK.

Na konci podzimu naklade samička tisíce vajíček

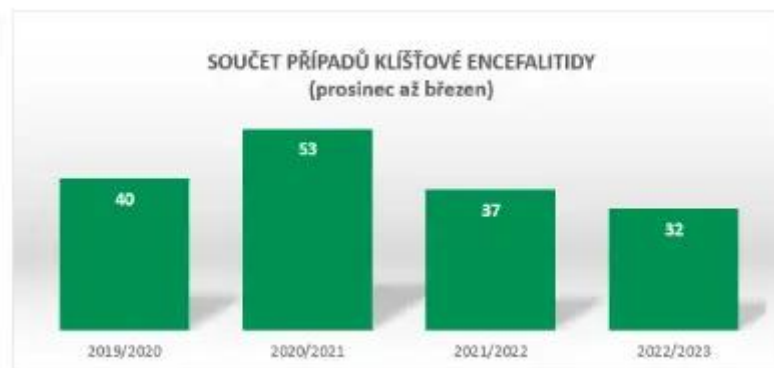
Osminohé nymfy jsou dalším vývojovým stadiem klíšťat, ve které se larvy mění poté, co se dostatečně nakrmí krví hostitelů. Kvůli své velikosti 1,5 mm jsou i

nymfy velice nenápadné a pro lidi proto velmi nebezpečné. Roznáší onemocnění, aniž by byly odhalené. Na konci podzimu a na začátku zimy dochází k ukončení vývoje klíštěte a nymfa se mění v dospělou samici, nebo samce. Po spáření naklade samice 2 500 až 4 000 vajíček a uhyne.

Klíště přežije několik let

Mohlo by se zdát, že svou životní pouť ukončí klíště zhruba po roce. Každá vývojová fáze může ale setrvávat v klidovém stadiu 6 měsíců až jeden rok. Délka života klíštěte se tak pohybuje od jednoho do

čtyř let. Pokud totiž zrovna nejsou dostupní vhodné hostitelé, klíště si umí počkat. Klíšťata dříve žila hlavně v nižších polohách. To je už ale minulostí. Za to, že klíšťata mohou nyní přezimovat i na horách, může podle parazitologa mimo jiné i oteplování, a tedy vhodnější podmínky.

Zdroj obrázků v textu: Shutterstock.com

Zdroj informací:

<https://szu.cz/publikace-szu/data/infekce-v-cr/>

https://is.slu.cz/th/bne95/FVP_BP_Klistova_encefalitida_Kaletova_Viktorie.pdf

<https://www.pozorkliste.cz/>

[infekční onemocnění klíště klíšťová encefalitida lymská borelióza nemoc očkování zdraví](#)

Copyright © 2024

Vím, co jím a piju, o.p.s., www.vimcojim.cz